

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2020-01-21

Handläggare
Jesper Pamp
Telefon: 031-368 40 22
E-post: jesper.pamp@goteborg.com

Förslag till näringslivsfrämjande åtgärder

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta

1. Förslag till näringslivsfrämjande åtgärder i enlighet med bilagt dokument godkänns.
2. Åskande om 10 mkr för genomförande av näringslivsfrämjande åtgärder översänds till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

I Göteborgs Stads budget 2021 under avsnitt för budgeterade kostnader för särskilda ändamål tilldelas Göteborg & Co 10 mkr för näringslivsfrämjande åtgärder. Uppdraget har sin grund i näringslivets, och i synnerhet besöksnäringens, behov av stöd efter pandemins effekter på branschen.

Konsekvenserna av pandemin har slagit hårt mot näringslivet, inte minst besöksnäringen och handeln. Göteborgs Stad har vidtagit flera åtgärder för att stödja och underlätta för näringen under krisen samt förbättra företagens likviditet, åtgärder som i första hand har riktat sig till små och medelstora företag. Föreliggande stödåtgärder bör ses som ytterligare ett steg i samma riktning och utgör ett kraftfullt tillskott utöver bolagets ordinarie verksamhet.

Mot bakgrund av en stor osäkerhet kring pandemins fortsatta utveckling och effekter finns behov av flexibilitet i innehåll och omfattning av insatser samt möjlighet att löpande anpassa dessa till näringens efterfrågan. Föreliggande förslag utgår ifrån en aktuell bedömning efter dialog med företagen, företag- och branschorganisationer samt samverkanspartners.

Föreslagna åtgärder i föreliggande ärende har tagits fram av en arbetsgrupp på Göteborg & Co i dialog med tjänstepersoner på Business Region Göteborg (BRG). BRG har i sin tur blivit tilldelade medel för liknande insatser. Vidare hantering av ärendet sker genom åskande av medel hos Kommunstyrelsen för genomförande av föreslagna åtgärder.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Covid-19 pandemin har lett till en samhällskris med radikalt förändrade förutsättningar för svenskt näringsliv, företagande och sysselsättning. För turism och besöksnäring globalt och i Sverige beskrivs pandemin och dess konsekvenser som den största krisen hittills då den berör i stort sett hela näringen i hela världen. Som en direkt konsekvens av smittspridningen av covid-19 och de restriktioner som den svenska regeringen infört i

syfte att minska denna, har besöksnäringen både lokalt, nationellt och internationellt, drabbats mycket hårt.

En jämförelse med 2019 års siffror visar en minskning av besöksnäringens omsättning i Göteborgsregionen med ca 19 miljarder under 2020. Konkurserna ökade med närmare 20% inom såväl hotell- och restaurangbranschen som besöksnäringen och närmare 30 % av de varslade mellan mars och december förra året var anställda inom besöksnäring och handel. I Sverige är det de tre storstadsområdena som drabbats hårdast av nedgången i besöksnäring och den fysiska handeln. Under året har även antalet gästnätter drygt halverats från 5,06 miljoner 2019 till 2,3 miljoner 2020.

Ett rimligt antagande är den ökade arbetslösheten i Göteborgs Stad till stor del beror på de uppsägningar som berörda näringar har behövt göra under pandemin.

De förslag till riktade näringslivsfrämjande åtgärder som föreslås i föreliggande ärende tros kunna utgöra ett stöd i besöksnäringens återhämtningsprocess som förväntas tillta under 2021. Utöver detta ligger insatserna väl i linje med flera av utarbetade strategier i program för besöksnäringens utveckling.

Bedömning ur ekologisk dimension

Göteborgs stads miljö- och klimatprogram 2021-2030 förväntas antas av kommunfullmäktige under våren 2021. Ett övergripande mål är att Göteborgs klimatavtryck är nära noll 2030. För att klara detta krävs att staden agerar som föregångare, skapar förutsättningar för att leva hållbart samt driver på utvecklingen av cirkulär ekonomi.

I skuggan av pandemin och dess effekter står samhällen inför stora utmaningar när det gäller klimatkrisens effekter och effekterna av utarmningen av biologisk mångfald. I besöksnäringens återhämtningsprocess finns en positiv möjlighet att i stödåtgärder både fokusera på och integrera ett systematiskt miljö- och klimatarbete i besöksnäringens verksamheter, likaså skapa förutsättningar för omställning i mer komplexa system där många aktörer och näringar behöver involveras och agera tillsammans. På så sätt antas bidraget till den ekologiska dimensionen vara positiv.

Bedömning ur social dimension

Många anställda har fått lämna de drabbade branscherna och har svårt att hitta ny anställning, vilket bidragit till ökad arbetslöshet. Besöksnäringen och handeln har innan pandemin sysselsatt många unga, personer med relativt låg utbildningsnivå samt med utländsk bakgrund. Inom besöksnäringen uppgick 2018 andelen personer mellan 16-24 år samt andelen personer med utländsk bakgrund till drygt 40 %, vilket kan jämföras med 19 % av de anställda på hela arbetsmarknaden.

En återstart av de drabbade branscherna, inte minst besöksnäringen, skulle innebära att många som i dagsläget har svårt att komma in på arbetsmarknaden skulle kunna få en möjlighet till anställning. Det skulle även innebära att det återigen blir möjligt för barn och unga att få praktik och för fler att få möjlighet till efterlängtnade feriejobb.

Handeln, besöksnäringen och kulturen utgör också mötesplatser för människor att komma samman och umgås, vilket skapar trevnad och positiva hälsoeffekter.

Ökad sysselsättning och bättre förutsättningar för unga ligger väl i linje med målsättningar i programmet för Jämlik Stad samt näringslivsstrategiska programmet.

Samverkan

Föreliggande ärende med tillhörande förslag till näringslivsfrämjande insatser är framtaget i nära samverkan med Business Region Göteborg.

Bilagor

1. Sammanställning av näringslivsfrämjande åtgärder

Peter Grönberg, VD